

Raadsvoorstel Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Waalre, 22 september 2026

Vergaderdatum:	5 november 2026
Voorstelnummer:	2026-62
Zaaknummer:	1136232
Portefeuillehouder:	B. Habraken
Naam opsteller:	S. van Avendonk
Naam voorstel:	Voorstel tot vaststellen van de Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.
Grondslag raadsbesluit:	Artikel 191 Gemeentewet en artikel 7 van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen de Programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030;
2. Vast te stellen het uit 1 voortvloeiende indexeringspercentage van de OZB-tarieven in 2027 van 3% en voor de jaren 2028 tot en met 2030 ook het indexeringstarief van 3% per jaar;
3. Vast te stellen de 1e wijziging van de programmabegroting 2027, zijnde de mutaties als gevolg van de Septembercirculaire van het gemeentefonds;
4. Vast te stellen het beheerplan groot onderhoud civiele kunstwerken, inclusief financiële onderlegger.

Onderwerp

Programmabegroting 2027

Voorstel

1. Vast te stellen de Programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030;
2. Vast te stellen het uit 1 voortvloeiende indexeringspercentage van de OZB-tarieven in 2027 van 3% en voor de jaren 2028 tot en met 2030 ook het indexeringsstarief van 3% per jaar;
3. Vast te stellen de 1e wijziging van de programmabegroting 2027, zijnde de mutaties als gevolg van de Septembercirculaire van het gemeentefonds;
4. Vast te stellen het beheerplan groot onderhoud civiele kunstwerken, inclusief financiële onderlegger.

Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2030. Dit is de eerste Programmabegroting van deze raadsperiode. Gezien de korte tijdsperiode tussen de installatie van de nieuwe raad en de daaropvolgende samenstelling van het college van B&W, is deze begroting beleidsarm opgesteld. In januari 2027 wordt aan u een apart raadsvoorstel voorgelegd met daarin het Uitvoeringsprogramma van het college. Uw besluit op dit voorstel wordt verwerkt in een begrotingswijziging in 2027.

Beoogd resultaat

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 verkrijgt het College mandaat van uw Raad om binnen deze gestelde kaders doelen en/of effecten te bereiken voor het begrotingsjaar 2027. Vaststelling van de Programmabegroting is voorbehouden aan uw Raad. Hiermee wordt voldaan aan de Gemeentewet.

Argumenten

1.1 De Programmabegroting 2027 dient wettelijk vastgesteld te worden.

De Programmabegroting 2027 met de meerjarenraming 2028 - 2030 heeft een meerjarig sluitend resultaat:

Jaa	Resultaat excl. mutaties reserve	voordeel/nadeel	Mutaties reserves	voordeel/nadeel	Resultaat incl. mutaties reserve	voordeel/nadeel
2027	€ -185.000	nadeel	€ 185.000	voordeel	€ -	voordeel
2028	€ 974.000	voordeel	€ -751.000	nadeel	€ 223.000	voordeel
2029	€ 1.163.000	voordeel	€ 223.000	voordeel	€ 1.386.000	voordeel
2030	€ 299.000	voordeel	€ 223.000	voordeel	€ 522.000	voordeel

Het College heeft ervoor gekozen de geraamde positieve resultaten voor de jaren 2027 tot en met 2030 te storten in de algemene reserve om zodoende de solvabiliteitspositie van de gemeente te verbeteren en ruimte te creëren voor het Uitvoeringsprogramma (raadsvoorstel wordt u aangeboden in januari 2027). Om in de toekomst een financieel gezonde gemeente te blijven is het noodzakelijk de investeringsomvang te beperken en langlopende geldleningen af te gaan lossen en daarvoor vormt de solvabiliteitsratio een be

langrijke graadmeter. Wanneer het investeringsvolume oploopt en daarvoor geen/weinig liquide middelen voor beschikbaar zijn, moet de gemeente langlopende geldleningen afsluiten met structurele rente- en afschrijvingslasten tot gevolg die beheersbaar moeten blijven om ook in de toekomst een sluitende exploitatiebegroting te kunnen aanbieden.

1.2 Een beleidsarme begroting biedt inzicht in de huidige stand van zaken en dient als uitgangspunt voor te maken keuzes in het raadsvoorstel bij het Uitvoeringsprogramma van januari 2027.

In deze beleidsarme begroting 2027 zijn realistische budgetten geraamd en noodzakelijke toevoegingen opgenomen. Een overzicht van de noodzakelijke toevoegingen met toelichting vindt u terug in de begroting direct na de financiële samenvatting.

2.1 Een stijging van de lastendruk is nodig voor een meerjarig sluitende begroting.

Om het voorzieningenniveau op peil te houden met een sobere en doelmatige grondslag is een indexering van de OZB-opbrengsten onvermijdelijk. Het College stelt voor de indexering van de OZB te verlagen van 4,2% (begroting 2026) naar 3% per jaar voor het jaar 2027 en de jaren 2028 tot en met 2030. Het definitieve OZB-tarief voor 2027 wordt in een afzonderlijk raadsvoorstel in december 2026 ter definitieve besluitvorming aan u voorgelegd.

3.1 Een 1e begrotingswijziging voor 2027 is nodig om de mutaties uit de Septembercirculaire van het gemeentefonds te kunnen verwerken in de begroting.

De septembercirculaire van het gemeentefonds komt uit op prinsjesdag. Op dat moment kunnen de uitkomsten van deze septembercirculaire niet meer worden verwerkt in de primaire begroting. De wijzigingen naar aanleiding van de septembercirculaire worden verwerkt in een 1e begrotingswijziging van 2027 en met de besluitvorming op de begroting 2027 aan u aangeboden.

4.1 Het beheerplan groot onderhoud civiele kunstwerken (bruggen) moet vastgesteld worden door de gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft budgetrecht en de bevoegdheid om het beheerplan voor het groot onderhoud van de civiele kunstwerken (bruggen) vast te stellen. Er is een voorziening voor het groot onderhoud ingesteld om zodoende voldoende middelen beschikbaar te hebben en te houden om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. In het bijbehorende beheerplan wordt aangegeven hoeveel middelen de komende jaren nodig zijn. De accountant toetst jaarlijks bij de controle op de jaarrekening of er voldoende middelen aanwezig zijn in de voorziening. Het beheerplan is toegevoegd als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Kanttekeningen

1.1 De Septembercirculaire van het Rijk komt te laat om nog in deze begroting te verwerken.

Begin oktober sturen wij u een raadsinformatiebrief met de uitkomsten van de Septembercirculaire, zodat u daarmee rekening kunt houden tijdens de behandeling van deze begroting. Ook zullen we de mutaties uit deze Septembercirculaire ten opzichte van de Meicirculaire verwerken in de eerste begrotingswijziging 2027, welke we u nog voor de begrotingsbehandeling aanvullend zullen aanbieden.

1.2 Er is rekening gehouden met een verlaging van het indexpercentage voor de OZB opbrengst naar 3% per jaar (was 4,2%).

Voor de jaren 2027 tot en met 2030 is enkel een indexering van 3% per jaar opgenomen in de begroting. In december 2026 stelt u alleen het tarief voor 2027 vast. De geraamde OZB indexeringen voor de jaren 2028 tot en met 2030 worden per jaar beoordeeld en vastgesteld in de verordening voor dat betreffende jaar.

1.3 In deze begroting is het tarief voor de rioolheffing € 218 per aansluiting volgens het eerder vastgestelde programma Water, Riolering en Klimaat (WRK).

In 2026 was het tarief € 213 per aansluiting. In december 2022 is in uw raad het programma Water,

Riolering en Klimaat door u vastgesteld en het daarbij behorende tarief voor rioolheffing zal in december 2026 ter definitieve vaststelling aan u worden voorgelegd.

1.4 Het tarief voor vastrecht afvalstoffenheffing voor 2027 daalt als gevolg van een lager aanbod van restafval naar € 249 per jaar ten opzichte van € 256 in 2026.

Het feitelijke tarief wordt uiteindelijk bepaald door het aantal keren dat huishoudens hun container/afvalzak voor restafval aanbieden voor lediging. Bij de berekening van de hiervoor genoemde tarieven is uitgegaan van een gemiddelde aanlevering van 6,2 (140 liter container), 6,7 (240 liter container) en 21 (60 liter afvalzak) ledigingen per jaar.

Kosten en dekking

Wij verwijzen u naar de Programmabegroting 2027 en de aanbiedingsbrief.

Duurzaamheid

N.v.t.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Inclusieve samenleving

N.v.t.

Communicatie

De Programmabegroting 2027 en de meerjarenramingen 2028 - 2030 aan uw Raad is openbaar vanaf 29 september 2026. In oktober volgt nog een persgesprek.

Kernboodschap

Gemeente Waalre biedt een meerjarig sluitende begroting voor de jaren 2027-2030 aan.

Vervolgprocedure en planning

De planning voor de behandeling van de programmabegroting 2027 en de meerjarenramingen 2028 - 2030 ziet er als volgt uit:

Dinsdag 27 oktober: Oordeelsvormende bijeenkomst met daarin het spreekrecht voor inwoners, de politieke vragen aan het college en eventueel het aankondigen van moties en amendementen;

Donderdag 5 november en dinsdag 10 november: besluitvormende raadsvergadering waarin de beraadslagingen en stemmingen over de programmabegroting plaatsvinden.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Programmabegroting 2027 en de meerjarenramingen 2028 - 2030
1e begrotingswijziging 2027 mutaties Septembercirculaire gemeentefonds
Beheerplan groot onderhoud civiele kunstwerken (bruggen), met bijlagen

Bijlagen ter informatie

Aanbiedingsbrief van het College van B&W

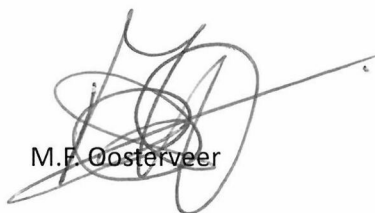
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

Gemeentesecretaris,

R.M.M.A.S. van der Wijn

burgemeester,

M.F. Oosterveer